

Державне космічне агентство України
Державне підприємство
«Конструкторське бюро «Південне» імені М.К.Янгеля»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Генеральний директор
ДП «КБ «Південне»
 О.В. Дегтярев
29 07 2019 р.

ПОЛОЖЕННЯ

**про порядок здійснення освітньої діяльності
на третьому етапі вищої освіти
здобуття ступеня доктора філософії**

1. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

1.1. Це Положення визначає механізм підготовки здобувачів вищої освіти на Державному підприємстві «Конструкторське бюро «Південне» імені М.К. Янгеля (далі – ДП «КБ «Південне») на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти за спеціальністю «Авіаційна і ракетно-космічна техніка» з метою здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії (далі – здобувачі).

1.2. Положення розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. №1556-VII, Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 р. № 1187, Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» від 23.03.2016 р. № 261.

1.3. ДП «КБ «Південне» проваджує освітню діяльність на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти відповідно до отриманої ліцензії (наказ МОН від 22.01.2019 № 99-л). Підготовка фахівців підприємства в ліцензійному обсязі до 36 чоловік (з урахуванням терміну навчання чотири роки) здійснюється за освітньо-науковою програмою підготовки докторів філософії за вечірньою формою навчання.

Кадрове, методичне, матеріально-технічне та інформаційне забезпечення провадження освітньої діяльності на підприємстві відповідають ліцензійним умовам.

Об'єкти вивчення – проектування, конструювання і виробництво літальних апаратів.

Цілі навчання – набуття компетентностей, необхідних для досліджень процесів, які протікають у літальних апаратах, створення методик розробки літальних апаратів, випробування літальних апаратів.

Теоретичний зміст предметної області – основні принципи проектування та конструювання літальних апаратів, моделювання процесів у системах та агрегатах ракетно-космічної техніки, методологія наукових досліджень, матеріали і технологія виготовлення ракет-носіїв і космічних апаратів, сучасні технології виробництва літальних апаратів, наземні комплекси і експлуатація ракетно-космічної техніки, іноземна мова на рівні B2.

Методи, методики та технології, якими має оволодіти здобувач вищої освіти для застосовування на практиці – методологія наукових досліджень, оптимальне проектування і конструювання літальних апаратів, методи розробки технологічних процесів виготовлення літальних апаратів, математичне моделювання процесів, що протікають в елементах конструкцій літальних апаратів на етапі їх створення і при експлуатації, наземні комплекси, стартове обладнання.

1.4. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється в аспірантурі. Науково-методичне забезпечення та організацію діяльності аспірантури здійснює науково-технічна рада (далі – НТР).

1.5. Навчально-методичне і організаційне забезпечення освітньої діяльності здійснює Ракетно-космічний навчально-дослідний центр (РКНДЦ), що є самостійним структурним підрозділом ДП "КБ "Південне".

У рамках РКНДЦ діє навчально-методична рада, яка здійснює координацію розроблення і видання навчально-методичної літератури, впровадження передових технологій навчання, формування науково-педагогічного колективу.

1.6. Вступ до аспірантури здійснюється на конкурсній основі відповідно до Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261, Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів, затверджених МОН, правил прийому до аспірантури ДП «КБ «Південне», схвалених НТР (протокол від 22.04.2019 №6/19) та цього Положення.

1.7. Правила прийому до аспірантури затверджує науково-технічна рада ДП «КБ «Південне» на основі Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів.

Правила прийому документів діють протягом відповідного навчального року і визначають:

- порядок, перелік і строки подання документів для вступу до аспірантури;
- зміст, форму і строки вступних іспитів для конкурсного відбору вступників до аспірантури за кожною спеціальністю або відповідною галуззю знань.

1.8. Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі становить чотири роки.

1.9. Підготовка в аспірантурі передбачає виконання особою відповідної освітньо-наукової програми за певною спеціальністю та проведення власного наукового дослідження. Невід'ємною складовою освітньо-наукової програми аспірантури є підготовка та публікація наукових статей.

1.10. Аспіранти проводять наукові дослідження згідно з індивідуальним планом наукової роботи, в якому визначаються зміст, строки виконання та обсяг наукових робіт, а також запланований строк захисту дисертації протягом навчання в аспірантурі.

Індивідуальний план наукової роботи погоджується здобувачем з його науковим керівником (консультантом) та затверджується науково-технічною радою ДП «КБ «Південне» протягом двох місяців з дня зарахування здобувача до аспірантури.

Індивідуальний план наукової роботи є обов'язковим до виконання здобувачем і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи.

Порушення строків виконання індивідуального плану наукової роботи без поважних причин, передбачених законодавством, являється підставою для ухвалення науково-технічною радою ДП «КБ «Південне» рішення про відрахування аспіранта.

1.11. Підготовка в аспірантурі завершується захистом наукових досягнень аспіранта у спеціалізованій вченій раді. Здобувачі мають право на вибір спеціалізованої вченої ради.

1.12. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі здійснюється за освітньо-науковою програмою та навчальним планом, що затверджуються науково-технічною радою ДП «КБ «Південне» для кожної спеціальності.

2. ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ В АСПІРАНТУРІ

2.1. Протягом строку навчання в аспірантурі аспірант зобов'язаний виконати всі вимоги освітньо-наукової програми, здобути теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, захистити дисертацію.

2.2. Освітньо-наукова програма та навчальний план аспірантури складаються з освітньої та наукової складових.

Навчальний план аспірантури містить інформацію про перелік та обсяг навчальних дисциплін і складає 40 кредитів (1 кредит – 30 годин) Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – ЄКТС), послідовність їх вивчення, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю.

Освітньо-наукова програма та навчальний план аспірантури є основою для формування аспірантом індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи, які погоджуються з науковим керівником та затверджуються науково-технічною радою ДП «КБ «Південне» протягом двох місяців з дня зарахування особи до аспірантури.

2.3. Індивідуальний навчальний план аспіранта повинен містити перелік дисциплін загальнонаукової і професійної підготовки, а також дисципліни вільного вибору аспіранта в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС.

2.4. Засвоєння аспірантами навчальних дисциплін відбувається на базі ДП «КБ «Південне», а також у рамках реалізації права на академічну мобільність – на базі інших вищих навчальних закладів (наукових установ).

Усі аспіранти зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити усі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені індивідуальним навчальним планом аспіранта за освітньо-науковою програмою.

Формою контролю виконання аспірантом освітньої складової освітньо-наукової програми являються іспити і заліки, що проводяться двічі на рік. Екзаменаційна сесія і комісія призначається наказом Генерального директора.

2.5. Освітньо-наукова програма аспірантури ДП «КБ «Південне» включає не менше чотирьох складових, що передбачають набуття аспірантом таких компетентностей відповідно до Національної рамки кваліфікацій:

- здобуття глибинних знань із спеціальності, за якою аспірант проводить дослідження, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за обраною спеціальністю, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку (обсяг такої освітньої складової становить не менш як 12 кредитів ЄКТС);

- оволодіння загальнонауковими компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору (обсяг такої освітньої складової становить 4 – 6 кредитів ЄКТС);

- набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, управління науковими проектами, реєстрації прав інтелектуальної власності (орієнтовний обсяг такої освітньої складової становить не менш як 6 кредитів ЄКТС);

- здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності (обсяг такої навчальної складової становить 6-8 кредитів ЄКТС).

Аспірант, який підтвердив рівень свого знання іноземної мови дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, на рівні C1 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, має право на зарахування відповідних кредитів, передбачених освітньо-науковою програмою аспірантури, як таких, що виконані у повному обсязі.

2.6. Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання, результати якого становлять оригінальний внесок у відповідній галузі та оприлюднені у відповідних публікаціях.

Наукова складова освітньо-наукової програми оформляється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта і є невід'ємною частиною навчального плану аспіранта.

2.7. Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

Стан готовності дисертації аспіранта до захисту визначається науковим керівником. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану.

3. ПОРЯДОК ТА УМОВИ ВСТУПУ ДО АСПІРАНТУРИ

3.1. Основною формою підготовки здобувачів ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти є аспірантура.

3.2. До аспірантури на конкурсній основі приймаються особи, які здобули вищу освіту ступеня магістра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста. До вступних іспитів допускаються особи, які вчасно подали усі необхідні для вступу документи згідно з правилами прийому до аспірантури ДП «КБ «Південне». Приймальна комісія може відмовити особі в допуску до проходження вступних іспитів у зв'язку з неподанням в установлений строк документів, визначених правилами прийому.

3.3. Перелік документів, необхідних для вступу до аспірантури, включає:

- особисту заяву вступника на ім'я Генерального директора щодо прийому на навчання;
- згоду на збір та обробку персональних даних;
- копію диплома магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста) із зазначенням здобутої спеціальності;
- копію додатку до диплома з оцінками;
- письмову характеристику наукової діяльності вступника, складену передбачуваним науковим керівником (штатним науковим співробітником або науковим працівником підприємства);
- особовий листок з обліку кадрів установленої форми;
- автобіографію;
- фото розміром 3,5 x 4,5 см;
- копію сторінок паспорту з відмітками;
- копію ідентифікаційного номера;
- оригінал диплома про повну вищу освіту, паспорт та приписне свідоцтво (для чоловіків) пред'являються вступником особисто;
- список наукових праць та наукових здобутків (реферат за напрямом дисертації).

Усі копії завіряються з оригіналами приймальною комісією.

Паспорт, військовий квиток (посвідчення про приписку до призовної дільниці), оригінали документів про вищу освіту (при поданні їх копій) вступник пред'являє особисто.

Вступник має право подати додаткові документи, що засвідчують його досягнення у науковій та творчій роботі.

3.4. Вступні іспити до аспірантури ДП «КБ «Південне» складаються з:

- вступного іспиту за спеціальністю (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності);
- вступного іспиту з іноземної мови (за вибором вченої ради вищого навчального закладу в обсязі, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти). Вступник, який підтвердив свій рівень знання, зокрема англійської мови, дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment,

звільняється від складення вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного іспиту з іноземної мови з найвищим балом;

- інших форм вступних іспитів (іспит, співбесіда, презентація дослідницьких пропозицій чи досягнень).

Вага балу з кожного вступного іспиту під час підрахування результатів конкурсу визначається у правилах прийому до аспірантури.

Результати вступних іспитів дійсні для вступу в аспірантуру протягом одного календарного року.

3.5. Вступні іспити проводяться предметними комісіями, до складу яких входять три – п'ять осіб, які призначаються Генеральним директором ДП «КБ «Південне».

3.6. До складу предметних комісій включаються доктори філософії та доктори наук, які проводять наукові дослідження за відповідною спеціальністю та відповідають за виконання відповідної освітньо-наукової програми.

До складу предметної комісії з іноземної мови можуть включатися також особи, які не мають наукового ступеня і вченого звання, але вільно володіють відповідною іноземною мовою і за рішенням науково-технічної ради можуть кваліфіковано оцінити рівень знання відповідної мови вступником.

3.7. За результатами проведення вступних іспитів приймальна комісія приймає рішення щодо кожного вступника за процедурою, визначеною правилами прийому до аспірантури.

Рішення приймальної комісії про зарахування до аспірантури затверджується наказом Генерального директора ДП «КБ «Південне», який оприлюднюється в установленому порядку.

3.8. Аспіранту одночасно з його зарахуванням відповідним наказом Генерального директора ДП «КБ «Південне» призначається науковий керівник з числа наукових працівників з науковим ступенем з урахуванням кадрових вимог щодо забезпечення провадження освітньої діяльності за третім рівнем вищої освіти.

Науковий керівник аспіранта здійснює наукове керівництво роботою над дисертацією, надає консультації щодо змісту і методології наукових досліджень аспіранта, контролює виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану аспіранта і відповідає перед вченою радою ДП «КБ «Південне» за належне та своєчасне виконання обов'язків наукового керівника.

Науковий керівник, який має науковий ступень доктора наук, може здійснювати одночасне наукове керівництво (консультавання) не більше п'яти здобувачів наукових ступенів, а науковий керівник, який має науковий ступінь кандидата наук або доктора філософії, може здійснювати одночасне наукове керівництво роботою над дисертаціями не більше трьох здобувачів наукового ступеня доктора філософії.

4. ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ АСПІРАНТІВ

4.1. Аспіранти користуються правами здобувачів вищої освіти, визначеними Законом України “Про вищу освіту”. З метою належного проведення наукових досліджень аспіранти мають право на:

- вільний доступ до всіх видів відкритої наукової інформації, наявної у бібліотеці підприємства, вищих навчальних закладах, бібліотеках і державних архівах України;
- отримання методичного і змістовного наукового консультування щодо власного дослідження від наукового керівника (консультанта);
- безпечні та нешкідливі умови для проведення наукових досліджень, забезпечення належно обладнаним місцем для наукової роботи;
- академічну мобільність, що реалізується відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579.;
- академічну відпустку відповідно доп. 2 статті 46 Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. №1556-VII.

4.2. Аспіранти зобов'язані виконувати всі обов'язки здобувачів вищої освіти, визначені Законом України “Про вищу освіту”. З метою забезпечення належного проведення наукових досліджень аспіранти зобов'язані:

- дотримуватися морально-етичних норм і стандартів поведінки дослідників, встановлених на ДП «КБ «Південне»;
- виконувати індивідуальний план наукової роботи та систематично звітувати про хід його виконання на засіданні секції НТР підрозділу;
- захистити в установлений строк свої наукові досягнення у вигляді дисертації у спеціалізованій вченій раді.

4.3. Аспіранти мають право брати участь у конкурсах на отримання грантової підтримки наукових досліджень та стипендій, заснованих на честь видатних діячів науки, освіти, культури, громадських діячів, а також заснованих Президентом України, Кабінетом Міністрів України, державними чи недержавними органами, підприємствами, установами чи організаціями.

5. ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ ПОЗА АСПІРАНТУРОЮ

5.1. Особи, які професійно провадять наукову, науково-технічну діяльність за основним місцем роботи, мають право здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії поза аспірантурою без переривання трудової діяльності або під час перебування в творчій відпустці.

Здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою передбачає повне та успішне виконання відповідної освітньо-наукової програми та навчального плану аспірантури згідно із затвердженими в установленому порядку індивідуальним навчальним планом та індивідуальним планом наукової роботи і публічний захист дисертації у спеціалізованій вченій раді.

Для виконання освітньо-наукової програми та навчального плану здобувачам вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою надається строк до п'яти років.

5.2. Правила та процедури виконання освітньо-наукової програми і навчального плану аспірантури визначаються вченою радою ДП «КБ «Південне».

Для здобуття освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою необхідно подати до аспірантури такі документи:

- заяву на ім'я Генерального директора про прикріплення до відповідної групи для виконання освітньо-наукової програми, завізовану начальником відділу та науковим керівником;
- особовий листок з обліку кадрів, заповнений особисто;
- автобіографію;
- характеристику за підписом начальника відділу;
- витяг з засідання секції науково-технічної ради підрозділу про затвердження теми дисертації і призначення наукового керівника;
- ксерокопію диплому про вищу освіту;
- ксерокопію паспорта (першої та другої сторінки).

5.3. Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою, мають всі права і обов'язки, визначені у пунктах 4.1-4.4 цього Положення.

5.4. У разі звільнення з роботи особа втрачає право здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії поза аспірантурою на підприємстві.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Положення вводиться в дію наказом Генерального директора.

Всі зміни та доповнення до Положення розглядаються та приймаються на засіданні науково-технічної ради ДП «КБ «Південне».

Погоджено:

Перший заст. Генерального конструктора-
Генерального директора


25.07.19

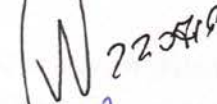
О.А. Камишов

Заст. Генерального директора
з персоналу, комунікативній
і соціальній політиці


12.07.2019

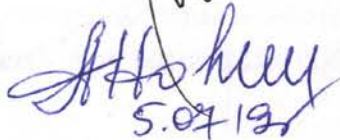
В.Д. Ткаченко

Заст. Генерального конструктора
з наукової та навчальної роботи


22.07.19

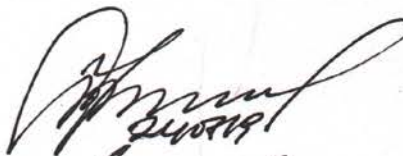
О.Е. Кашанов

Заст. Генерального директора,
директор РКНДЦ


5.07.19

О.В. Новиков

Начальник комплексу 10


24.07.19

Д.О. Тилик

Начальник відділу 5


18.07.19

О.О.Новгородов